



Številka: 013-14/2023/53

Datum: 4. 12. 2025

Zadeva: Zapisnik 3. seje Sveta za živinorejo

Tretja seja Sveta za živinorejo (v nadaljnjem besedilu: Svet) je potekala 4. 12. 2025, na MKGP Dunajska cesta 22, Ljubljana in je trajala od 14.00 do 16.40 ure.

Prisotni člani Sveta: g. Klemen Brglez, ga. Jana Tavčar, prof. dr. Marija Klopčič, doc. dr. Špela Malovrh, prof. dr. Janko Mrkun, doc. dr. Maksimiljan Brus, dr. Jože Verbič, g. Danilo Potokar, doc. dr. Silvester Žgur, mag. Danijela Bojkovski, mag. Andrej Kastelic, g. Tomo Wankmuller dr. vet. med., g. Igor Stanonik, g. Alojz Varga, g. Roman Savšek, g. Primož Kokovica, dr. Peter Kozmus, mag. Stane Bergant, g. Rok Suhodolnik.

Odsotni člani Sveta: g. Denis Hrga (se ni opravičil).

Ostali prisotni: ga. Urška Srnec, ga. Vida Znoj, ga. Nataša Gorišek, g. Martin Gosenca, ga. Urša Pirnat, g. Tomi Šturm, ga. Breda Hrovatin, ga. Jožica Župec, ga. Simona Vrevc, g. Andrej Šalika, ga. Melita Sinjur, ga. Mateja Cugmas Kokelj.

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev dnevnega reda
2. Pregled in potrditev zapisnika 2. seje Sveta za živinorejo
3. Nagovor ministrice
4. Potrditev rejskih programov: lipicanski konj, krškopoljski prašič, angleški polnokrvni konj, arabski konj in arabski polnokrvni konj
5. Problematika zveri in zaščita živali v oskrbi rejcev
6. Eksistenčna kriza v prašičereji (nizke odkupne cene, šibek odkup, potrebni ukrepi za odpravo težav na trgu)
7. Kastracija pujskov – organizacija in izvedba izobraževanj za rejce
8. Promocija slovenskega prašičjega mesa
9. Razno

Predsednica Sveta je ugotovila, da je seja sklepčna.

Ad 1. Potrditev dnevnega reda seje

Predstavljen je bil dnevni red 3. seje Sveta. Dodatnih predlogov za širitev dnevnega reda ni bilo.

Sklep št. 1: Dnevni red 3. seje Sveta za živinorejo je bil soglasno potrjen.

Prisotni so bili seznanjeni z informacijo, da se seja Sveta zaradi bolezni ne moreta udeležiti ministrica in državna sekretarka, zato so podali predlog, da se seja ponovno skliče v začetku leta 2026, na dnevni red se uvrstijo vsebine, ki so na današnji seji v obravnavi od 5. točke naprej.

Sklep št. 2: Zaradi odsotnosti vodstva MKGP se seja Sveta za živinorejo skliče v začetku leta 2026 in se na dnevni red uvrstijo vsebine, ki so na dnevnem redu današnje seje od 5. točke naprej. Na današnji seji Sveta bo potekala predstavitev vsebine točk in razprava. Sklep je bil soglasno potrjen.

Ad 3. Pregled zapisnika 2. seje Sveta za živinorejo

Predsednica Sveta je pregledala zapisnik in predstavila sprejete sklepe 2. seje Sveta. Pripomb na zapisnik 2. seje Sveta ni bilo.

Sklep št. 3: Zapisnik 2. seje Sveta za živinorejo je bil soglasno potrjen.

Ad 3. Nagovor ministrice (v njeni funkciji v.d. direktorja Direktorata za kmetijstvo ga. Simona Vrevc)

V. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, Simona Vrevc, je uvodoma člane Sveta in ostale prisotne seznanila z najnovejšimi vsebinami s področja kmetijstva in živinoreje. Izpostavila je sprejetje ključnih zakonov na področju kmetijstva ter sprejet Odlok o dodelitvi finančne pomoči zaradi pogina ovc v letu 2025, ki bo zagotovil podporo rejcem, prizadetim zaradi pogina ovc, ki so poginile tudi zaradi okužbe z boleznijo modrikastega jezika (BTV). Ključno je, da se postopek spelje do konca in da bodo izplačila izvedena še letos. Predstavila je tudi potek priprave novega več letnega finančnega okvira za obdobje 2028-2034, v okviru katerega bo reorganizirana tudi skupna kmetijska politika. Prinesla bo velike spremembe glede strukture, neposredna plačila in drugi ukrepi naj bi bili del nove sheme znotraj katere bo tudi kohezijska politika in socialni sklad. Ministrstvo je že začelo z aktivnostmi na tem področju, saj je potrebno do spomladi 2027 pripraviti skupni nacionalni partnerski načrt.

Člani so opozorili na strah pred zapostavljenostjo kmetijske politike in zmanjševanjem sredstev na račun drugih politik in drugih sektorjev. Podan je bil predlog, da se del sredstev namenjenih za obrambno politiko nameni kmetijstvu, predvsem v smislu sredstev za kmetijsko infrastrukturo ter zagotavljanja prehranske varnosti RS. Izpostavili so tudi vseevropski protest kmetov v Bruslju in možnost vplivanja na pripravo novega finančnega okvira ter predloge sprememb za financiranje Skupnega temeljnega rejskega programa (STRP), ki so ga podale rejske organizacije.

Pojasnjeno je bilo, da bo o predlogu nove večletne finančne strukture razpravljal tudi Evropski svet, pri čemer se pričakuje, da bodo države članice dobile ustrezne usmeritve za nadaljnje delo, pričakovati pa je večjo vidnost kmetijskega sektorja znotraj te nove strukture. Glede sprememb STRP je bilo pojasnjeno, da je že potekal sestanek, na katerem je bilo dogovorjeno, da se oblikuje delovna skupina, ki bo podrobneje obravnavala predlagane spremembe, je pa dejstvo, da je proračun za leto 2026 že sprejet in v tem okviru spremembe niso več mogoče.

Ad 4. Potrditev rejskih programov: lipicanski konj, krškopoljski prašič, angleški polnokrvni konj, arabski konj in arabski polnokrvni konj

Rejski program za lipicanskega konja:

Rejski program je bil na kratko predstavljen. Pojasnjeno je bilo strokovno mnenje ocenjevalcev in priporočila. Predlagane dopolnitve s strani MKGP in strokovnih ocenjevalcev so bile na MKGP že posredovane in usklajene, tako bo ministrstvo pripravilo odločbo za priznanje sprememb rejskega programa.

Sklep št. 4: Člani Sveta za živinorejo potrjujejo predlagane spremembe rejskega programa za lipicanskega konja in predlagajo, da je rejski program še naprej vključen v Skupni temeljni rejski program.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Rejski program za krškopoljskega prašiča:

Rejski program je bil na kratko predstavljen. Pojasnjeno je bilo strokovno mnenje ocenjevalcev in priporočila. Predlagane dopolnitve s strani MKGP in strokovnih ocenjevalcev so bile na MKGP že posredovane in usklajene, tako bo ministrstvo pripravilo odločbo za priznanje sprememb rejskega programa.

Sklep št. 5: Člani Sveta za živinorejo potrjujejo predlagane spremembe rejskega programa za krškopoljskega prašiča in predlagajo, da je rejski program še naprej vključen v Skupni temeljni rejski program.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Rejski program za angleškega polnokrvnega konja:

Rejski program je bil na kratko predstavljen. Pojasnjeno je bilo strokovno mnenje ocenjevalcev in priporočila. Predlagane dopolnitve s strani MKGP in strokovnih ocenjevalcev so bile delno že posredovane na MKGP ter usklajene. Preostale dopolnitve mora rejsko društvo še posredovati na MKGP, po tem bo ministrstvo pripravilo odločbo za priznanje novega rejskega društva ter odobritve rejskega programa.

Sklep št. 6: Člani Sveta za živinorejo potrjujejo predlagan nov rejski program za angleškega polnokrvnega konja ter priznanje novega rejskega društva. Predlagajo, da je rejski program, ki ga je do sedaj izvajala Veterinarska fakulteta, še naprej vključen v Skupni temeljni rejski program.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Rejski program za arabskega in arabskega polnokrvnega konja:

Rejski program je bil na kratko predstavljen. Pojasnjeno je bilo strokovno mnenje ocenjevalcev in priporočila. Predlagane dopolnitve s strani MKGP in strokovnih ocenjevalcev so bile na MKGP že posredovane in usklajene, tako bo ministrstvo pripravilo odločbo za priznanje novih rejskih programov.

Sklep št. 7: Člani Sveta za živinorejo potrjujejo predlagana nova rejska programa za arabskega in arabskega polnokrvnega konja ter priznanje novega rejskega društva. Predlagajo, da sta rejska programa, ki ju je do sedaj izvajala Veterinarska fakulteta, še naprej vključena v Skupni temeljni rejski program.

Sklep je bil sprejet soglasno.

Člani Sveta so podali predlog, da se v prihodnje dokumente vezane na spremembe rejskih programov ter nove rejske programe pošilja bolj sistematično, saj gre za obsežno število dokumentov in je nujna preglednost.

Predstavniki MKGP je prisotne pozval k pripravi sprememb še treh rejskih programov, in sicer za črno-belo in rjavo pasmo govedi ter za slovenskega toplokrvnega konja. Rejske organizacije morajo poslati spremembe rejskih programov do 5.1.2026.

Ad 5. Problematika zveri in zaščita živali v oskrbi rejcev

Člani Sveta so pojasnili stanje na terenu zaradi težav, ki jih povzročajo zveri in divjad. Na kmetijah, kjer so utrpeli škodo zaradi zveri, so posledice katastrofalne, pogosto se dogaja, da se na teh kmetijah opušča reja živali, odvija se tihi proces opuščanja planin, zmanjševanja živine, zaraščanja in izgube kulturne kmetijske krajine. Člani so opozorili, da se populacija volka in medveda strmo povečuje, Life projekti pa niso učinkoviti na dolgi rok. Pozdravili so spremembo statusa zaščite volka v okviru Bernske konvencije, iz strogo zavarovane v zavarovano živalsko vrsto. Podali so predlog, da se MKGP aktivno vključi v reševanje problematike zveri, ter da se v prihodnje glede te tematike na sejo povabi tudi predstavniki MNVP.

Pojasnjene so bile aktivnosti ministrstva vezane na težave, ki jih povzročajo divjad in zveri. Sprejet je bil Dvoletni načrt za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v lovsko-upravljaljskih območjih, Strategija ohranjanja in upravljanja volka ter Akcijski načrt za upravljanje volka. Sprejeta novela Zakona o divjadi in lovstvu med drugim določa, da se odškodninska odgovornost države za škodo, ki jo povzroča šakal, podaljšuje do 1. septembra 2029. CRP projekt - Celovita kalkulacija stroškov škode na rejnih živalih ob napadu velikih zver je bil predstavljen na srečanju rejcev drobnice v Dobrni, novembra letos. V naslednji fazi bo CRP projekt predstavljen Ministrstvu za naravne vire in prostor. V kolikor bodo izsledke projekta sprejeli, je predlog MKGP, da se pripravi nov cenik za škodo po zvereh. Ministrstvo poskuša v okviru svojih pristojnosti narediti vse

kar lahko, prav tako je pri šakalu bil povečan načrt odstrela, težava pa se pojavi pri izvedbi lova, saj lovci za odlov šakalov niso zainteresirani.

Glede lova na šakala so člani podali predlog, da se razmisli o nagradah, kar bi bila dodatna motivacija lovcem za lov na šakala.

Sklep št. 7: Svet za živinorejo daje pobudo MKGP, da v okviru svojih pristojnosti sprejme ukrepe za revitalizacijo slovenskih planin v povezavi z reševanjem problematike škode po zvereh.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Prisotni so se strinjali, da se razprava glede te točke nadaljuje v začetku leta 2026.

Ad. 6 Eksistenčna kriza v prašičereji (nizke odkupne cene, šibek odkup, potrebni ukrepi za odpravo težav na trgu)

Člani Sveta so opozorili na težave, ki so na trgu prašičjega mesa. Pojasnjeno je bilo, da je odkupna cena prašičev na nivoju leta 2021, slovensko tržišče je preplavilo meso iz drugih držav, predvsem iz Španije, saj je Kitajska zaustavila uvoz iz te države. Povprečna cena prašičev se je od leta 2020 znižala za 15%, dodatno težavo predstavljajo napovedi, ki so zelo slabe. Cena prašičjega mesa je padla tudi v drugih državah. Podan je bil predlog za pomoč rejcem prašičev s strani države. Rejci imajo težave pri odkupu mesa v klavnice, kar posledično pomeni, da rejci izločajo plemenske svinje in opuščajo rejo. Na drugi strani pa je povpraševanje po svinjskem mesu slovenskega porekla v porastu, se pa dogaja, da prihaja do anomalij pri označevanju mesa s čimer se zavaja potrošnike. Poziv da se uvede ustrezen postopek nadzora nad označevanjem porekla mesa. Opozorjeno je še bilo na cenejše meso, ki prihaja iz tujine in je za potrošnika zanimivejše kot domače meso, ki je dražje. Člani so izpostavili tudi Pravilnik o pogojih za zakol živali za lastno domačo porabo izven obrata za zakol živali in omejevanje živali za lastno domačo porabo. Opozorili so na pretirane zahteve pravilnika glede usposobljenosti izvajalcev omamljanja živali in izkrvavitve ter na nerazumno kratko prehodno obdobje, v katerem se ni moč seznaniti s pravilnikom niti prilagoditi. Predstavljen je bil primer prekratkega prehodnega obdobja pri uvajanju kastracije merjaščkov z uporabo analgezije in anestezije.

Predstavniki MKGP so pojasnili, da potekajo meritve odzivov potrošnikov, iz česar sledi, da je na prvem mestu potrošnikom ponovno cena, medtem ko je do leta 2023 prvo merilo bilo poreklo. V teku je nova raziskava, ki bo pokazala obnašanje potrošnikov pri nakupih.

Glede sledljivosti je bilo pojasnjeno, da se je izkazalo, da prihaja do napačnih označevanj porekla mesa predvsem na prodajnih policah (po raziskavah Inštituta Jožef Stefan 73% vzorcev svinjine iz v Sloveniji vzrejenih prašičev izvira od drugod. Glede odkupa mesa v klavnice pa se je potrebno zavedati, da si klavnice želijo stalen in zanesljiv odkup in v primeru, da rejec prekine pogodbe zaradi višjih cen drugje, ni mogoče pričakovati, da bo klavnica naslednjič od takšnega rejca ponovno odkupila živali. Vezano na zahtevo za pomoč države v okviru »de minimis« ukrepov je bilo pojasnjeno, da ministrstvo v trenutno ne namerava pripraviti posebnih ukrepov pomoči, je pa potrebno spremljati stanje na trgu tako v Sloveniji kot Evropski uniji. Glede Pravilnika o pogojih za zakol živali za lastno domačo porabo izven obrata je bilo pojasnjeno, da je trenutno v javni razpravi in ne zahteva usposobljenosti osebja, ki izvaja omamljanje živali in izkrvavitve za lastne potrebe.

Prisotni so se strinjali, da se razprava glede te točke nadaljuje v začetku leta 2026.

Ad. 7 Kastracija pujskov – organizacija in izvedba izobraževanj za rejce

Člani Sveta so opozorili na izzive, povezane s prepovedjo kastracije prašičev do sedmega dne starosti brez uporabe analgezije in anestezije. Rejci izražajo zaskrbljenost glede pomanjkanja veterinarjev ter zagotavljanja biovarnosti ob večjem številu obiskov kmetij v kratkem času. Člane Sveta je zanimalo ali bo za izvajanje kastracije izvedeno usposabljanje za veterinarskega pomočnika, saj je Veterinarska fakulteta odpovedala izvedbo usposabljanja.

Pojasnjeno je bilo, da se usposabljanje ne bo izvedlo, ker Veterinarska fakulteta ni pridobila vseh soglasij potrebnih za izvedbo usposabljanja. Veterinarska zbornica se s program izobraževanja za veterinarskega pomočnika ne strinja in za njegovo izvedbo ne bo podala soglasja. Dalje je bilo pojasnjeno, da bo veterinarska zbornica za izvajanje kastracije pujskov do 7 dne starosti zagotovila dovolj veterinarjev, vendar ne dovolj veterinarjev terencev in da je na voljo lokalni analgetik in anestetik TRI-SOLFEN, ki ga rejci lahko uporabljajo za samostojno izvedbo kastracije. Zdravilo je na zalogi na veterinarskih postajah za dva meseca, glede na potrebe bodo izvedena nova naročila, ima pa zdravilo kratek rok uporabe po odprtju, zato bo prepakirano v manjšo embalažo, oziroma v nadaljevanju naročena tudi manjša embalaža..

Člani Sveta so ob tem opozorili še na biovarnost, ki jo je nujno potrebno zagotavljati ob obiskih veterinarjev na večih kmetijah isti dan ter na stroške, ki jih bodo rejci imeli po zaključku prehodnega obdobja. Na vsaki kmetiji je namreč prisotna drugačna mikroflora in zgolj prihod druge mikroflore lahko povzroči slepe brejosti, abortuse in rojstvo mumificiranih pujskov. še hujše so posledice ob prihodu gospodarsko pomembnih bolezni ali celo bolezni na A listi. Predstavnik Veterinarske zbornice Slovenije predlaga individualni dogovor med rejcem in veterinarjem glede izvajanja kastracije.

Prisotni so se strinjali, da se razprava glede te točke nadaljuje v začetku leta 2026.

Ad 8 Promocija slovenskega prašičjega mesa

Predstavnica MKGP je pojasnila ukrepe na področju promocije mesa, podrobneje za sektor prašičjega mesa. Za promocijo prašičjega mesa po Zakonu o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov (ZPKŽP), je sektor začel vplačevati z letom 2023. Promocija se ni začela, ker ni bilo dovolj IK prašičjega mesa na trgovskih policah. V letošnjem letu je ministrstvo začelo s pripravo promocijskih materialov (TV spoti, RA oglasi, članki, Internetni oglasi, fotografije ipd). V letu 2026 se bo promocija za prašičje meso začela tudi aktivno izvajati. Pojasnjeno je še bilo, da se bo v prihodnjem programskem obdobju pričelo s pobiranjem prispevka tudi za sektor drobnice.

Člani Sveta so pozdravili predstavljene ukrepe na področju promocije prašičjega mesa. Opozorili so še na ustrezen nadzor nad označevanjem porekla in kakovostjo mesa.

Ad 9 Razno

/

Seja se je zaključila ob 16:40 uri.

prof. dr. Marija Klopčič
predsednica Sveta za živalorejo

Zapisala:
Mateja Cugmas Kokelj

Priloga:
• Lista prisotnih

Poslati: članom Sveta za živalorejo po e-pošti